

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Bursíkovou ve věci

žalobkyně: **L. O.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2022, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 2. 5. 2022, č. j. X, žalovaná odňala žalobkyni od 20. 5. 2022 invalidní důchod. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno (dále jen „OSSZ“) ze dne 31. 3. 2022 totiž pracovní schopnost žalobkyně poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %.
2. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala námitky, které žalovaná zamítla v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Shodu s prvopisem potvrzuje: V. N.

3. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), podanou dne 22. 10. 2022 domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

4. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a požaduje, aby ji byla ponechána invalidita jakéhokoliv stupně. Uvádí, že v roce 1997 ji byla diagnostikována Crohnova nemoc. Po všech biologických léčbách u ní nadále přetrvávají klinické zdravotní problémy, které se projevují stolicí 3x až 4x denně (a to i průjemovou), bolestmi břicha a kloubů a chronickou únavou. Žalobkyně dále kvůli psychickým potížím užívá od roku 2013 lék Zoloft a injekčně jí je aplikována biologická léčba lékem Remsina. Žalobkyně pokládá posudek OSSZ ze dne 31. 3. 2022 za nedostatečný s tím, že její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ji zásadně omezuje v možnosti uplatnění na trhu práce. Před odnětím invalidního důchodu žalobkyně pracovala v chráněné dílně, kde byly její zdravotní problémy tolerovány. Následně však musela tuto práci opustit, neboť přestala splňovat podmínku invalidity jakéhokoliv stupně. V současnosti pak žalobkyně při hledání jiného zaměstnání naráží na problémy u vstupních prohlídek.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě konstatovala, že trvá na svém rozhodnutí a navrhuje zamítnutí žaloby. Žalovaná je přesvědčena, že posudky vypracované lékařkou OSSZ a lékařkou žalované byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobkyně. Oba posudky žalovaná považuje za objektivní s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla stanovena na základě dostatečně vypovídající a aktuální zdravotnické dokumentace. S ohledem na žalobní námítky žalovaná navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
6. V průběhu jednání dne 23. 3. 2023, které soud nařídil za účelem provedení důkazu posudkem posudkové komise MPSV, žalobkyně setrvala na svém procesním stanovisku. Žalovaná ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalovaná rozhodnutím ze dne 2. 5. 2022, č. j. X, odňala žalobkyni od 20. 5. 2022 invalidní důchod. Žalovaná vyšla z posudku posudkové lékařky OSSZ ze dne 31. 3. 2022, která na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, profesního dotazníku a nálezů odborné lékařky MUDr. E. J. ze dne 9. 4. 2021, 1. 2. 2022 a 22. 3. 2022 dospěla k závěru, že žalobkynina pracovní schopnost poklesla o 30 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti posudková lékařka označila zdravotní postižení z okruhu postižení trávící soustavy podle kapitoly XI, oddílu C, položky 4a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), tj. idiopatické střevní záněty – Crohnova nemoc, idiopatická proktokolitida, stavy uspokojivě stabilizované, občasné zhoršení s průjmy, laboratorně mírná aktivita. Pro uvedené zdravotní postižení stanovuje vyhláška o posuzování invalidity míru poklesu pracovní schopnosti 10 až 20 %. Posudková lékařka stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně o 20 %, přičemž podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity tuto hodnotu zvýšila vzhledem k vlivu onemocnění na

schopnost žalobkyně pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost její rekvalifikace o dalších 10 %, tedy celkově na 30 %.

8. Žalobkyně rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu napadla námitkami, ve kterých uplatnila v zásadě shodnou argumentaci jako v žalobě.
9. Posudková lékařka žalované zpracovala v rámci námitkového řízení posudek ze dne 25. 7. 2022 v nepřítomnosti žalobkyně. Na základě totožných podkladů označila shodně s posudkovou lékařkou OSSZ za příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně Crohnovu nemoc s tím, že onemocnění je v dlouhodobé remisi a zdravotní stav žalobkyně je již uspokojivě stabilizován. Posudková lékařka žalované klasifikovala onemocnění žalobkyně podle kapitoly XI, oddílu C, položky 3a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy jako jiné postižení tenkého střeva (syndrom kontaminovaného tenkého střeva, intestinální lipodystrofie) v lehké formě s průjmy a steatoreou. Pokles pracovní schopnosti stanovila shodně s posudkovou lékařkou OSSZ na 30 %.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že v důsledku zjištěného poklesu pracovní schopnosti o 30 % nejsou splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod ani pro invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 24. 8. 2022.

Posouzení žaloby

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 2. 2023, který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členkou posudkové komise byla i odborná lékařka z oboru interního lékařství. Posudková komise po rozboru spisové dokumentace, pracovní anamnézy žalobkyně a předložených lékařských zpráv uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dle posudkové komise činil 35 %.
13. Posudková komise žalobkyni posuzovala z profesního hlediska jako nekvalifikovanou dělnici, která od 1. 3. 2019 vykonávala nenáročnou práci vsedě (sáčkování směsí) v chráněné dílně. Posudková komise shledala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla hlavní příčinou žalobkynina nepříznivého zdravotního stavu Crohnova nemoc s postižením tenkého i tlustého střeva s chronickou malnutricí, která je dlouhodobě aktivní i přes kombinovanou imunosupresivní léčbu. Žalobkyně byla systematicky léčena od roku 1997, kdy byly prokázány vředy v celém střevě až ke konečníku. Po krátkém zklidnění došlo v roce 2000 k relapsu nemoci, v roce 2003 byla žalobkyně hospitalizována na metabolické jednotce. Další relaps nastal v roce 2004, načež byla zahájena biologická léčba. Žalobkyni byla v tu dobu přiznána invalidita třetího stupně. V roce 2011 bylo dosaženo laboratorní remise a lehkého nárůstu hmotnosti. Ke snížení invalidity na druhý stupeň došlo v roce 2018 v návaznosti na kolonoskopii z ledna 2017, při které byla zjištěna remise

a ústup subjektivních potíží (vymizení kloubních bolestí, sporadický výskyt bolení břicha, nadále trvala řidší stolice 3x až 4x denně v závislosti na jídle). Při kontrole v roce 2021 zůstaly potíže žalobkyně v zásadě nezměněny s tím, že došlo k jejich lehkému zhoršení v důsledku neurotizace a poruch spánku. Současné postižení je při zavedené biologické a další léčbě stále provázeno častým krvácením do průjemovité stolice s potřebou substituce červených krvinek, únavovým syndromem potencovaným neurotickou nadstavbou a poruchami spánku a častějšími kloubními bolestmi. Zdravotní stav žalobkyně proto dle posudkové komise nelze hodnotit jako dlouhodobě stabilizovaný, ale jako středně těžkou formu daného onemocnění. Oproti posudkovým lékařkám OSSZ a žalované tak posudková komise kvalifikovala žalobkynino zdravotní postižení podle kapitoly XI, oddílu C, položky 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. jako středně těžkou formu idiopatických střevních zánětů – Crohnova nemoc, idiopatická proktokolitida, časté průjmy, značné odchylky v laboratorních nálezech, výrazné změny endoskopické, rentgenové, radionuklidové, se značným snížením celkové výkonnosti. Posudková komise zvolila bodový střed procentního rozmezí této položky, tj. 35 %, jímž zároveň zohlednila i kvalifikační potenciál a jeho využitelnost ve smyslu § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Platnost posudku byla stanovena do února 2026.

14. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
15. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje MPSV, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
16. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé

hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

17. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela z veškeré dostupné zdravotnické dokumentace. Posudková komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XI, oddíl C, položku 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je pro tuto položku stanovena v rozmezí 30 až 40 %. Posudková komise stanovila pokles pracovní schopnosti žalobkyně bodovým středem tohoto procentního rozmezí, tj. ve výši 35 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti pak již nepovažovala za žádoucí navyšovat podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl detailně popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jakož i jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Nutno navíc zdůraznit, že účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu či míru poklesu pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí, nikterak nezpochybnili.
18. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně soud dospěl k závěru, že jako nejpresvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 2. 2023. Podstatné je zejména to, že posudkové lékařky OSSZ a žalované zjevně vůbec nevzaly v potaz přetrvávající obtíže žalobkyně související s diagnostikovaným onemocněním, pro které nelze její stav považovat za dlouhodobě uspokojivě stabilizovaný. Teprve posudková komise MPSV zohlednila skutečnost, že žalobkynino onemocnění je i při zavedené léčbě stále provázáno častým krvácením do průjmovité stolice s potřebou substituce červených krvinek, únavovým syndromem a častými kloubními bolestmi, což odůvodňuje zařazení jejího zdravotního postižení pod položku 4b, nikoliv 4a, oddílu C, kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
19. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

20. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise MPSV ze dne 15. 2. 2023 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně náhradu nákladů soudního řízení nepožadovala, a proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. března 2023

Lenka Bursíková, v.r.
soudkyně